

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **P. V.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č. j. JMK 128515/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2018, č. j. 62 A 171/2016 – 41,

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje**.
- II. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 4. 2018, č. j. 62 A 171/2016 – 41, **se zrušuje**.
- III. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2016, č. j. JMK 128515/2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 17. 2. 2016, č. j. ODSČ-91291/15-53, **se zrušuje**.
- V. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- VI. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 24 456 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Dne 17. 2. 2016 Magistrát města Brna uložil žalobci pokutu ve výši 2.500 Kč za spáchání čtyř správních deliktů podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterých se dopustil ve dnech 29. 4. 2014, 7. 5. 2014, 1. 6. 2014 a 24. 6. 2014 jako provozovatel vozidla tím, že nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Odvolání žalobce žalovaný zamítl.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji zamítl. Soud nepřisvědčil námitce, podle které odpovědnost žalobce za správní delikty zanikla uplynutím času již před pravomocným skončením správního řízení. Přestože novela zákona o silničním provozu (zákon č. 230/2014 Sb.), kterou byla výslovně upravena délka prekluzivní lhůty (§ 125e odst. 5) u správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu, nabyla účinnosti až dne 7. 11. 2014, tj. až po spáchání správních deliktů, z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že i před novelizací bylo třeba pro určení prekluzivní lhůty v případě správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu použít § 125e odst. 3 téhož zákona.

[3] Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 8. 2016. Ve věci tedy bylo rozhodnuto do 4 let ode dne, kdy byly správní delikty spáchány. Správní řízení bylo zahájeno dne 15. 1. 2016, kdy bylo žalobci (jeho zmocněnci) doručeno oznámení o zahájení správního řízení. Podmínka zahájení řízení do 2 let ode dne, kdy se prvostupňový správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl, byla také splněna, neboť postoupení spisového materiálu od Městské policie Brno prvostupňovému správnímu orgánu proběhlo v září a v říjnu roku 2014.

[4] Podle § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), účinného od 1. 7. 2017, platí, že *„ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Zákon o odpovědnosti za přestupky tedy na posouzení lhůty pro zánik odpovědnosti žalobce za správní delikty v nyní posuzované věci nic nemění. Podle krajského soudu nedošlo v důsledku nabytí účinnosti citovaného zákona ani ke změně zákona ve prospěch žalobce, ale byla pouze změněna terminologie.

[5] Krajský soud nepřisvědčil ani dalším žalobním námitkám.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

pokračování

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, v níž mimo jiné namítl, že došlo k prekluzi odpovědnosti za správní delikt, pokud o něm správní orgán nezahájil řízení do jednoho roku ode dne jeho spáchání. Judikatura, na níž odkázal krajský soud, již není relevantní, neboť je třeba zohlednit zákon o odpovědnosti za přestupky. Stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem v názoru, že zákon o odpovědnosti za přestupky na věci nic nemění. Citovaný zákon stanoví v § 30 odst. 1, že odpovědnost za přestupek uplyne jeden rok od jeho spáchání. K protiprávnímu jednání došlo ve dnech 29. 4. 2014, 7. 5. 2014, 1. 6. 2014 a 24. 6. 2014. Odpovědnost za poslední přestupek zanikla dne 24. 6. 2015. Řízení však bylo zahájeno až dne 15. 1. 2016, tedy půl roku po zániku odpovědnosti za jeho spáchání. Nový zákon je tedy pro stěžovatele nepochybně příznivější. Z přechodného ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky není možné vycházet, neboť je protiústavní z důvodu rozporu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

[7] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel mimo jiné poukázal na náleze ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, č. 54/2020 Sb., kterým Ústavní soud zrušil § 112 odst. 2 první větu zákona o odpovědnosti za přestupky. Ústavní soud potvrdil, že pod pojem „trestnost“ spadá také otázka zániku odpovědnosti za přestupek. Je proto třeba použít novou právní úpravu, je-li pro obviněného příznivější. Stěžovatel dodal, že ponechává na úvaze soudu, zda podá návrh na zrušení § 112 odst. 2 druhé věty zákona o odpovědnosti za přestupky pro její rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny.

[8] Žalovaný odkázal na vyjádření k žalobě a ztotožnil se s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení podmínek pro pokračování v řízení

[9] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 24. 3. 2020, č. j. 1 As 148/2018 - 46, přerušil řízení o kasační stížnosti žalobce dle § 48 odst. 3 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Důvodem přerušení řízení byla skutečnost, že Ústavnímu soudu byl předložen návrh na zrušení § 112 odst. 2 věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky (veden pod sp. zn. Pl. ÚS 4/20). Součástí posouzení předložené věci je i to, zda § 112 odst. 2 věta druhá zákona o odpovědnosti za přestupky není v rozporu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, což je otázka rozhodná i pro nyní projednávanou věc.

[10] Ústavní soud nálezem ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, dle § 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů zrušil § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[11] Vzhledem k výše uvedené skutečnosti odpadla překážka řízení a soud proto výrokem I podle § 48 odst. 6 s. ř. s. rozhodl, že se v řízení pokračuje.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou a je projednatelná.

[13] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), primárně ovšem zohlednil závěry vyslovené Ústavním soudem ve výše uvedeném nálezu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *„odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezabýjil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“*

[15] Dne 1. 7. 2017 nabyt účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky, který sjednotil prekluzivní dobu pro všechny přestupky (správní delikty a přestupky dle předchozí právní úpravy). V § 30 písm. a) stanovil jednotnou roční lhůtu k projednání přestupku.

[16] Dle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky *„promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; ...“*

[17] Dle § 31 odst. 3 téhož zákona *„dopustil-li se pachatel více přestupků, běží pro každý z nich promlčecí doba zvlášť.“*

[18] Dle § 32 odst. 2 písm. a) téhož zákona *„promlčecí doba se přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku“.*

[19] Ovšem dle § 112 odst. 2 téhož zákona ve znění účinném do 25. 2. 2020 *„ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“*

[20] Nálezem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, Ústavní soud zrušil § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky, a to dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů (25. 2. 2020). S účinností od 26. 2. 2020 tak § 112 odst. 2 téhož zákona zněl: *„Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“.* Ústavní soud ve zrušujícím nálezu vyslovil právní názor, že obrat *„lhůta podle věty první“*, jak je použit ve výše uvedeném znění § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky od 26. 2. 2020, je i po zásahu Ústavního soudu třeba chápat v původním významu, který mu určil zákonodárce, tj. že jde o lhůty pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůty pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůty pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt (srov. bod 71 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19).

pokračování

[21] Ústavní soud posléze nálezem sp. zn. Pl. ÚS 4/20 zrušil i zbývající část § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích s následujícím odůvodněním (body 21 - 24, důraz přidán):

„V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19, kterým bylo zrušeno ustanovení § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky, se Ústavní soud zabýval výkladem pojmu „trestnost“ v čl. 40 odst. 6 věty první Listiny. Dospěl zde k závěru, že v základu institutu promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přestupek leží myšlenka, že uplynutím času slábne, až docela zanikne potřeba trestněprávní reakce na čin jak z hlediska generální prevence, tak z hlediska individuální. Nová právní úprava, která může způsobit, že k promlčení dojde až po delším čase v porovnání s úpravou předchozí, v sobě nutně nese náhled, že zákonodárce nově pojímá spáchaný čin závažněji, stanovil-li úpravu, která umožní zánik trestnosti uplynutím delšího časového úseku v porovnání s předchozí úpravou. Ústavní předpisy obecně nekladou překážku zpřísnění trestnosti, jde-li stále o úpravu trestu přiměřenou spáchanému činu. Může se tak díť jen pro činy spáchané po účinnosti úpravy, jež přinesla zpřísnění trestnosti, nikoli pro činy spáchané před její účinností. Ustanovení čl. 40 odst. 6 věta první Listiny dopadá na každou úpravu, která přináší prostřednictvím úpravy promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přestupek zpřísnění trestnosti. V uvedeném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 tak byl vyjádřen právní názor, podle kterého § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky přikazuje užít úpravu promlčení odpovědnosti za přestupky podle zákona o odpovědnosti za přestupky i na činy spáchané před účinností tohoto zákona, neboť úprava promlčení odpovědnosti za přestupek tvoří součást vymezení trestnosti ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny, s nímž byla v tehdejší věci napadená zákonná úprava v rozporu, jelikož vede k užití pozdější úpravy trestnosti, která je v neprospěch obviněného. Z tohoto důvodu Ústavní soud § 112 odst. 2 větu první zákona o odpovědnosti za přestupky zrušil pro jeho rozpor s čl. 40 odst. 6 větou první Listiny. S tímto zrušeným ustanovením úzce související nyní napadené ustanovení § 112 odst. 2 věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky Ústavní soud posoudit z hlediska jeho ústavní konformity nemohl, neboť byl vázán petitem tehdejšího návrhu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/19.

Již v minulosti Ústavní soud též dovodil [srov. např. nález ze dne 22. 1. 2001 sp. zn. IV. ÚS 158/2000 (N 12/21 SbNU 91)], že podle čl. 40 odst. 6 Listiny se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají výsledek příznivější než právo dřívější.

Je zřejmé, že v nyní posuzované věci, a v typově obdobných věcech, týkajících se (nejen) zániku odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu ve vazbě na novou právní úpravu v zákoně o odpovědnosti za přestupky, může nastat situace, že odpovědnost za správní delikt by podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy že správní delikt by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V uvedeném případě je tedy nová právní úprava upravená v zákoně o

odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek, nesporně pro žalobce příznivější než předchozí právní úprava upravená v zákoně o silničním provozu (srov. též sub 5 až 7). Přechodné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 však výslovně ukládá, aby byla aplikována pro pachatele méně příznivá právní úprava. Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přestupkového práva účinnou do 30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.) a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přestupku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější.

Z výše uvedeného plyne, že dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí „trestnosti“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny. Nutno podotknout, že za této situace není v incidenčním případě (viz sub 3 až 7) možný ústavně konformní výklad § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a lze vystačit s oporou jeho § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.“

[22] Závěry nálezu Ústavního soudu plně dopadají i na nyní posuzovanou věc.

[23] Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46, č. 3528/2017 Sb. NSS, „[r]ozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější“. Uplynutí prekluzivní doby je přitom vadou, pro kterou soud zruší rozhodnutí správních orgánů z moci úřední (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, č. 845/2006 Sb. NSS).

[24] V projednávané věci se stěžovatel vytýkaných deliktních jednání dopustil ve dnech 29. 4. 2014, 7. 5. 2014, 1. 6. 2014 a 24. 6. 2014. Jelikož do roku od spáchání deliktního jednání [dle § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky] nedošlo k oznámení o zahájení řízení o přestupku či k jinému úkonu, který by přerušil běh prekluzivní doby (srov. § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky), zanikla odpovědnost za správní delikty dne 29. 4. 2015, 7. 5. 2015, 1. 6. 2015 a 24. 6. 2015. Správní orgán I. stupně stěžovateli oznámil zahájení společného řízení o přestupcích (správních deliktech) až

pokračování

dne 15. 1. 2016, tedy po zániku odpovědnosti za správní delikty (uplynutí prekluzivní doby).

[25] K uplynutí prekluzivní doby je soud povinen přihlížet dle § 109 odst. 4 s. ř. s. *ex offo* (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. II. ÚS 1416/07, ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, ze dne 11. 1. 2010, sp. zn. IV. ÚS 946/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2010, č. j. 7 As 61/2010 – 89). Shledal-li tedy soud, že k prekluzi odpovědnosti za spáchané správní delikty (přestupky) došlo, nezbyvá mu, než rozsudek krajského soudu a rozhodnutí správních orgánů zrušit. Z uvedeného důvodu by bylo nadbytečné zabývat se dalšími kasačními námitkami.

[26] Ačkoliv plenární náleze Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/20 dosud nebyl ve Sbírce zákonů publikován, je zřejmé, že § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích by nemohl Nejvyšší správní soud ani do doby publikace aplikovat, neboť by tím v konkrétní věci porušil ústavně zaručená základní práva stěžovatele. Jedná se totiž o analogickou situaci, jako když Ústavní soud v nálezu odloží jeho vykonatelnost ve smyslu odložení účinku derogace ustanovení právního předpisu. Navzdory tomu, že takové ustanovení ještě po přechodnou dobu zůstává součástí právního řádu, soudy musí při svém rozhodování zejména ve vertikálních vztazích vzít v úvahu skutečnost, že je v rozporu s ústavním pořádkem (srov. např. z poslední doby náleze ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 24/17, odstavec 76). Veřejné vyhlášení nálezu Ústavním soudem v této věci je notorietou a jeho budoucí nevyhnutelná oficiální publikace ve Sbírce zákonů na tom již nemůže nic změnit. Nejvyšší správní soud pro výše uvedené o věci rozhodl, ještě před publikací citovaného plenárního nálezu ve Sbírce zákonů.

[27] Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že si je vědom závěru rozsudku ze dne 15. 5. 2020, čj. 9 As 142/2018 - 52, podle něž uplyne-li lhůta pro zánik odpovědnosti za správní delikt „... ještě před účinností nové právní úpravy, která délku takové lhůty mění, nelze z povahy věci do již uplynulé lhůty jakkoli zpětně zasahovat. Snaha „přenést“ novou (pro pachatele deliktu příznivější) lhůtu z nové úpravy zpět v čase a navázat ji na okamžik, kde počala běžet lhůta původní, již daleko překračuje rámec zásady užití příznivější úpravy, neboť - jak vyloženo výše - tato úprava se týká změny společenského náhledu na hodnocení trestnosti určitého jednání. Nemůže však vést k tomu, že rozhodnutí vydané v dané době zcela v rámci zákonné prekluzivní lhůty bude zpětně a po uplynutí těžké lhůty jinak hodnoceno. V takové situaci by těžko bylo možné zpětně dovozovat „nezákonnost“ správního rozhodnutí. ... Právě (a pouze) v případech, kdy při zavedení nových prekluzivních lhůt pro projednání přestupků dosud nedoběhly lhůty dříve stanovené (přičemž správní řízení o těchto skutcích nebylo dosud skončeno, případně ani zahájeno), může být nastolena otázka, jaká lhůta má být na daný případ aplikována z pohledu její příznivosti pro obviněného.“

[28] Vzhledem k právním názorům vyjádřeným v nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/20, které byly vysloveny právě ve vztahu k úpravě lhůty pro zánik odpovědnosti za přestupek, v kombinaci s výše citovaným usnesením rozšířeného senátu ze dne čj. 5 As 104/2013 – 46 [bod 23], považuje soud závěry vyjádřené v rozsudku čj. 9 As 142/2018 - 52 za překonané.

V. Závěr a náklady řízení

[29] Na základě uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že v dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost, než zrušit napadené rozhodnutí žalovaného a případně i rozhodnutí správního orgánu I. stupně i přesto, že shledal rozhodnutí žalovaného, podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, zákonným, rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. tak, že sám rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm budou správní orgány postupovat podle právního názoru vysloveného v tomto rozsudku.

[30] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Ve vztahu k výsledku celého soudního řízení je nutno posuzovat procesní úspěšnost účastníků řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s. má úspěšný žalobce právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníku řízení, který úspěch ve věci neměl. Z tohoto pohledu je nutno za úspěšného účastníka považovat stěžovatele.

[31] Pokud jde o náklady řízení o žalobě, ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč a v odměně advokáta. Odměna advokáta zahrnuje dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a činí v dané věci 2 x 3.100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 2 x 300 Kč. Odměna advokáta v řízení před krajským soudem tak činí 6.800 Kč. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 1.428 Kč. Náklady řízení před krajským soudem tedy celkově představovaly 11.228 Kč.

[32] Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 5.000 Kč a odměně advokáta, která zahrnuje odměnu za dva úkony právní služby [sepsání kasační stížnosti včetně jejího doplnění ze dne 14. 6. 2018 a doplnění kasační stížnosti ze dne 27. 2. 2020 dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], tj. 2 x 3.100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 2 x 300 Kč. Odměna advokáta činí 6.800 Kč. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 1.428 Kč. Celkově tedy náklady řízení před Nejvyšším správním soudem představovaly 13.228 Kč.

[33] Žalovaný je povinen stěžovateli uhradit náklady řízení o žalobě i kasační stížnosti v celkové výši 24.456 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatele Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu